

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 425

van **ELISABETH MEULEMAN**

datum: 9 maart 2023

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Digisprong - Vervolg

De minister trok met de digisprong heel wat middelen uit om het onderwijs ten volle in het ICT-bad te trekken. De digitale achterstand die het onderwijs had opgelopen, moest worden gedicht. Een fors stuk van de middelen werd besteed om laptops in de klas te krijgen; vanaf het vijfde leerjaar zou elke leerling een laptop ter beschikking moeten hebben. Een mooi doel, en dat hebben we ook altijd gesteund. Niettemin werden enkele waarschuwingen gegeven. Laptops alleen volstaan niet, er is ook nood aan een gedegen ICT-beleid op school. Een volwaardige ICT-coördinator is een must. En wat gebeurt er als de middelen van de digisprong op zijn? Vooral die laatste waarschuwing blijft vandaag nog oprispen.

Scholen konden hun eigen koers varen en hoefden niet in te tekenen op de raamcontracten. Er zijn scholen die de middelen van digisprong gebruikten om een korting te geven aan de leerling om een eigen laptop aan te schaffen (BYOD: Bring Your Own Device). Andere kochten op eigen houtje laptops aan en stelden die ter beschikking van de leerlingen. Er zijn tal van varianten op deze laptopkeuzes. En ook de financiële impact voor de leerlingen verschilt enorm van school tot school. Sommige scholen rekenden bedragen tot 800 euro door voor het gebruik van de laptop. Andere rekenden een jaarlijks gebruiksrecht aan van ca. 30 euro. Dat laatste werd vaak gekozen om de kwetsbare leerlingen te ontzien.

De implementatie van de digisprong is nu een feit en dat doet de scholen vooruitkijken. Wat nadien? Wat als de digisprong-middelen op zijn? Zo zijn er scholen die zelf de laptops aankochten en uitlenen aan de leerlingen. Zij kijken nu waarschijnlijk aan tegen het einde van de garantieperiode van de hardware. Die laptops zullen steeds meer uitvallen en hersteld of vervangen moeten worden. Dat zal uiteraard een kostprijs met zich meebrengen. Herstelling lijkt een logische optie maar vaak zijn de opties om herstellingen te doen beperkt tot de eigenlijke fabrikant, wat de kosten vaak dermate opdrijft dat alleen een vervanging van het toestel nog overblijft als optie.

Scholen die te rade gaan bij het kenniscentrum digisprong wordt duidelijk gemaakt dat ze daarvoor uit hun reguliere werkingsmiddelen moeten putten. Concreet komt het er op neer dat ze middelen moeten afnemen van andere projecten. Nochtans zijn de werkingsmiddelen nooit begroot dat ze ook moeten dienen voor laptops voor alle leerkrachten en leerlingen.

Een beslissing over een bijsturing of continuering van het digisprong-beleid is nodig en kan volgens ons niet over de verkiezingen getild worden, omdat scholen dan net in die

periode in een beleidsvacuüm dreigen te belanden. De digisprong zal staan of vallen met het opvolgbeleid.

1. In welke situatie een school ook zit, of ze nu gingen voor BYOD of net zelf alle laptops aankochten op eigen kosten, het is zeer wenselijk dat ze zicht krijgen op wat in het verschiet ligt.

Welke middelen zal de minister beschikbaar maken voor scholen om het digisprongbeleid verder te zetten?

2. Welk beleid zal hij hieraan koppelen? Met name welk regelkader zal gelden voor de scholen? Zal de huidige lijn voortgezet worden of helemaal niet? Op welke punten zal er bijgestuurd worden?
3. De digitale middelen moeten in substantiële mate de hand- en invulboeken vervangen maar dit gebeurde in de eerste fase van digisprong niet. Dat werd eerder al aangekaart.

Hoe zit het met de aanpak van dat 'dubbelop effect'?

4. Dreigt er nu geen situatie te ontstaan waarbij de leerlingen vanaf nu de volle pot moeten betalen bij een BYOD-beleid? Kan en zal Vlaanderen (via de aankoopcentrale) daar een rol in spelen om de aankoopkosten te drukken?
5. Hoe moeten scholen verder die zich in de situatie bevinden waarbij ze zelf de laptops aankochten? Hoeveel scholen bevinden zich in die situatie? Welke middelen zullen zij ter beschikking hebben voor herstelling en vervanging?
6. We vernamen het bestaan van een 'vervangingsfonds'.

Klopt dat? Hoe werkt het? Welke middelen zitten er in? De minister antwoordde op schriftelijke vraag nr. 429 van 17 maart 2022 van Johan Danen: "Er is nog geen raamcontract refurbishing." Dat impliceert dat dit in het verschiet lag. Wat is de stand van zaken van zo'n raamcontract refurbishing?

7. Mogen niet-gekleurde middelen ingezet worden om de aankoopfactuur van leerlingen te verlichten?
8. Dreigt de digisprong niet stil te vallen door het wegvallen van de eenmalige digisprong-middelen? Hoe zal de minister ervoor zorgen dat de digitalisering geen uitdovend verhaal wordt? Op welke wijze zal de minister de digitalisering van het onderwijs structureel financieren?
9. Hoe zit het met de algemene evaluatie van digisprong? Welke lessen kan de minister nu al trekken?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 425 van 9 maart 2023

van **ELISABETH MEULEMAN**

1-2+8. Ik voorzie een Digisprong-provisie waar in 2025 meer dan 100 miljoen euro op beschikbaar zal zijn.

De beslissing omtrent de concrete modaliteiten voor de Digisprong-provisie zal door de volgende Vlaamse regering moeten genomen worden, maar de provisie van 100 miljoen specifiek voor een herhaling van de operatie maakt het quasi onmogelijk voor een volgende regering om iets anders te beslissen. De huidige digisprongmiddelen kunnen immers nog tot het einde van de legislatuur worden gebruikt.

3. In het Vlaamse Regeerakkoord en de beleidsnota Onderwijs is de ambitie opgenomen om met uitgeverijen, ontwikkelaars en onderwijsverstrekkers afspraken te maken over de ontwikkeling en het gebruik van handboeken, invulhandboeken en onderwijssoftware, en dit in het licht van een brede discussie over de onderwijskwaliteit. Dit resulteerde in de 'Kwaliteitsalliantie' die door heel wat onderwijsactoren is onderschreven. De leden van deze 'Kwaliteitsalliantie' zijn het eens over kwaliteitscriteria waaraan lesmateriaal afgetoetst kan worden.

De keuze voor leermiddelen (digitaal of op papier) of digitale tools behoort tot de vrijheid van de scholen. Idealiter gebeurt deze keuze op basis van de meerwaarde voor het leerproces van de leerling.

4. Schoolbesturen hebben veel vrijheid om autonoom te bepalen welk type ICT-toestel ze aankopen om ter beschikking te stellen van de leerlingen. Het is de verantwoordelijkheid van scholen om als een goede huisvader met de verkregen middelen om te gaan en te werken aan een duurzaam ICT-beleid.

Momenteel worden er reeds grote inspanningen geleverd door de onderwijsverstrekkers om via hun aankoopcentrales de nodige raamcontracten ter beschikking te stellen aan de scholen. Het zou als overheid niet alleen dubbelop zijn, maar ook marktversturend werken om eveneens als aankoopcentrale op te treden.

5. We hebben voorlopig geen zicht op hoeveel scholen zelf computers hebben aangekocht en uitgeleend en hoeveel scholen via andere systemen computers hebben geleased. De eerste tussentijdse resultaten van het MICTIVO 4 onderzoek worden verwacht in het najaar 2023.

De digisprong laat scholen alleszins toe om momenteel een substantiële inhaalbeweging te maken op vlak van infrastructuur.

6. Het Departement Onderwijs en Vorming heeft ter voorbereiding van de raamovereenkomst een marktbevraging uitgevoerd. Er bleek hiervoor geen gedragenheid bij het onderwijsveld en refurbishers. Daarom wordt gekozen voor de ontwikkeling van een draaiboek voor de circulaire afhandeling van afgedankte toestellen. We hopen dit in najaar 2023 te kunnen realiseren.

Dit draaiboek brengt de scholen op de hoogte van alle mogelijke circuits voor circulair beheer, geeft de scholen vrijheid en het laat afspraken op maat toe waarvoor binnen de wetgeving overheidsopdrachten eenvoudige procedures bestaan. Deze wijziging werd ook goedgekeurd door de stuurgroep van het Kenniscentrum Digisprong waarin de koepels vertegenwoordigd zijn.

7. Het is de verantwoordelijkheid van scholen om als een goede huisvader met de werkingsmiddelen om te gaan en hier keuzes te maken.
9. Het is nog te vroeg om op dit moment reeds conclusies te trekken. De Digisprong loopt nog volop.